

STRATEGIJA RAZVOJA URBANE AGLOMERACIJE ZAGREB

ZA RAZDOBLJE
DO KRAJA 2027.

SAŽETAK

Urbana aglomeracija
Zagreb

IMPRESSUM

Strategiju razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. godine izradio je

GRAD ZAGREB

GRADSKI URED ZA GOSPODARSTVO, EKOLOŠKU ODRŽIVOST I STRATEGIJSKO PLANIRANJE

u suradnji sa: DRUGIM GRADSKIM UREDIMA, ZAVODIMA I SLUŽBAMA, GRADSKIM USTANOVAMA I GRADSKIM TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

Gradovima:

GRAD DONJA STUBICA

GRAD DUGO SELO

GRAD JASTREBARSKO

GRAD OROSLAVJE

GRAD SAMOBOR

GRAD SVETA NEDELJA

GRAD SVETI IVAN ZELINA

GRAD VELIKA GORICA

GRAD ZABOK

GRAD ZAPREŠIĆ

Općinama:

OPĆINA BISTRA

OPĆINA BRCKOVLJANI

OPĆINA BRDOVEC

OPĆINA DUBRAVICA

OPĆINA GORNJA STUBICA

OPĆINA JAKOVLJE

OPĆINA KLINČA SELA

OPĆINA KRAVARSKO

OPĆINA LUKA

OPĆINA MARIJA BISTRICA

OPĆINA MARIJA GORICA

OPĆINA ORLE

OPĆINA PISAROVINA

OPĆINA POKUPSKO

OPĆINA PUŠĆA

OPĆINA RUGVICA

OPĆINA STUBIČKE TOPLICE

OPĆINA STUPNIK

OPĆINA VELIKO TRGOVIŠĆE

Županijama:

ZAGREBAČKA ŽUPANIJA

KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Regionalnim koordinatorima

županija:

REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA

ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

ZAGORSKA RAZVOJNA AGENCIJA

Koordinacijsko vijeće Urbane

aglomeracije Zagreb (Službeni glasnik

Grada Zagreba 1/22, i 11/23 i 16/24)

Partnersko vijeće Urbane

aglomeracije Zagreb (Službeni glasnik

Grada Zagreba 4/22, i 18/23 i 23/23)

IZDAVAČ: Grad Zagreb - Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje
Zagreb, Park Stara Trešnjevka 2

UREDNIK: Grad Zagreb - Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje

OBLIKOVANJE I PRIPREMA: Bestias dizajn d.o.o.

TISAK: Kerschoffset d.o.o.

NAKLADA: 200 primjeraka

Zagreb, 2024.

sadržaj

1. UVOD	6
2. SVRHA IZRADE STRATEGIJE RAZVOJA URBANE AGLOMERACIJE ZAGREB	7
3. OBUHVAT URBANE AGLOMERACIJE ZAGREB	8
4. SUDJELOVANJE PARTNERA I DIONIKA U PRIPREMI I PROVEDBI STRATEGIJE UAZ 2027	10
5. PROCES IZRADE STRATEGIJE RAZVOJA URBANE AGLOMERACIJE ZAGREB	13
6. SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA I PRORITETI JAVNIH POLITIKA	14
7. KLJUČNI DOKUMENTI U PROVEDBI STRATEGIJE RAZVOJA URBANE AGLOMERACIJE ZAGREB	22
8. STRATEŠKI PROJEKTI	24
9. REZULTATI IZ PRETHODNOG PROCESA STRATEŠKOG PLANIRANJA	29

1

Uvod

Strategija razvoja urbanoga područja je akt strateškog planiranja u okviru politike regionalnog razvoja koji služi kao multi-sektorski strateški okvir kojim se planira razvoj urbanoga područja unutar jasno definiranog vremenskog razdoblja. Strategija također predstavlja preduvjet za korištenje mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU) za sedmogodišnje razdoblje.

Izrada Strategije temelji se na načelu partnerstva i suradnje te je Grad Zagreb, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje kao nositelj i koordinator aktivnosti izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb, koordinirao izradu Strategije u suradnji s čitavim nizom dionika na lokalnoj i županijskoj razini, odnosno jedinicama lokalne i regionalne samouprave, regionalnim koordinatorima, upravnim tijelima Grada Zagreba, gospodarskim subjektima, znanstvenom zajednicom, socijalnim partnerima i organizacijama civilnog društva i općom javnosti te ostalim dionicima.

Zajednički je interes ujednačeno razvijena aglomeracija koja donosi ugodno i poticajno okruženje za život i rad svim njenim stanovnicima. Stoga je naglasak na stvaranju uvjeta za kvalitetan i privlačan život, rad, posjete i ulaganja na cijelom prostoru aglomeracije. Jačanjem urbano-ruralnih veza žele se smanjiti prostorni pritisci na Grad Zagreb, učinkovitije rasporediti i održivije koristiti resursi te aktivirati potencijali svih područja uključenih u obuhvat Urbane aglomeracije, a i šire.

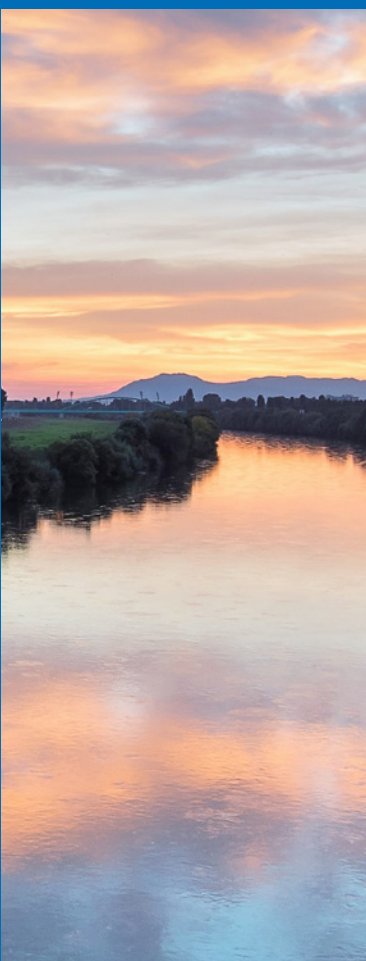
Zahvaljujemo svima koji su pridonijeli izradi ovog kompleksnog dokumenta, prije svega svim gradonačelnicama i načelnicima općina iz obuhvata naše aglomeracije kao i županima- Stjepanu Kožiću, županu Zagrebačke županije i Željku Kolaru, županu Krapinsko-zagorske županije. Posebno zahvaljujemo članovima Koordinacijskog i Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Zagreb te drugim predstavnicima gradova, općina i županija koji su bili uključeni u proces izrade Strategije.

2 Svrha izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb

Svrha donošenja Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. godine (Strategije UAZ 2027) je zajedničkim planovima za budućnost podići kvalitetu života na cijelom području aglomeracije, uz maksimalno korištenje sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, a posebno iz mehanizma Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizama) iz kojeg je Urbanoj aglomeraciji Zagreb indikativno alocirano 80,5 milijuna eura.

Strategija razvoja UAZ 2027 izrađena je u skladu sa Smjericama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. – 2027. koje je donijelo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

3

Obuhvat Urbane aglomeracije Zagreb

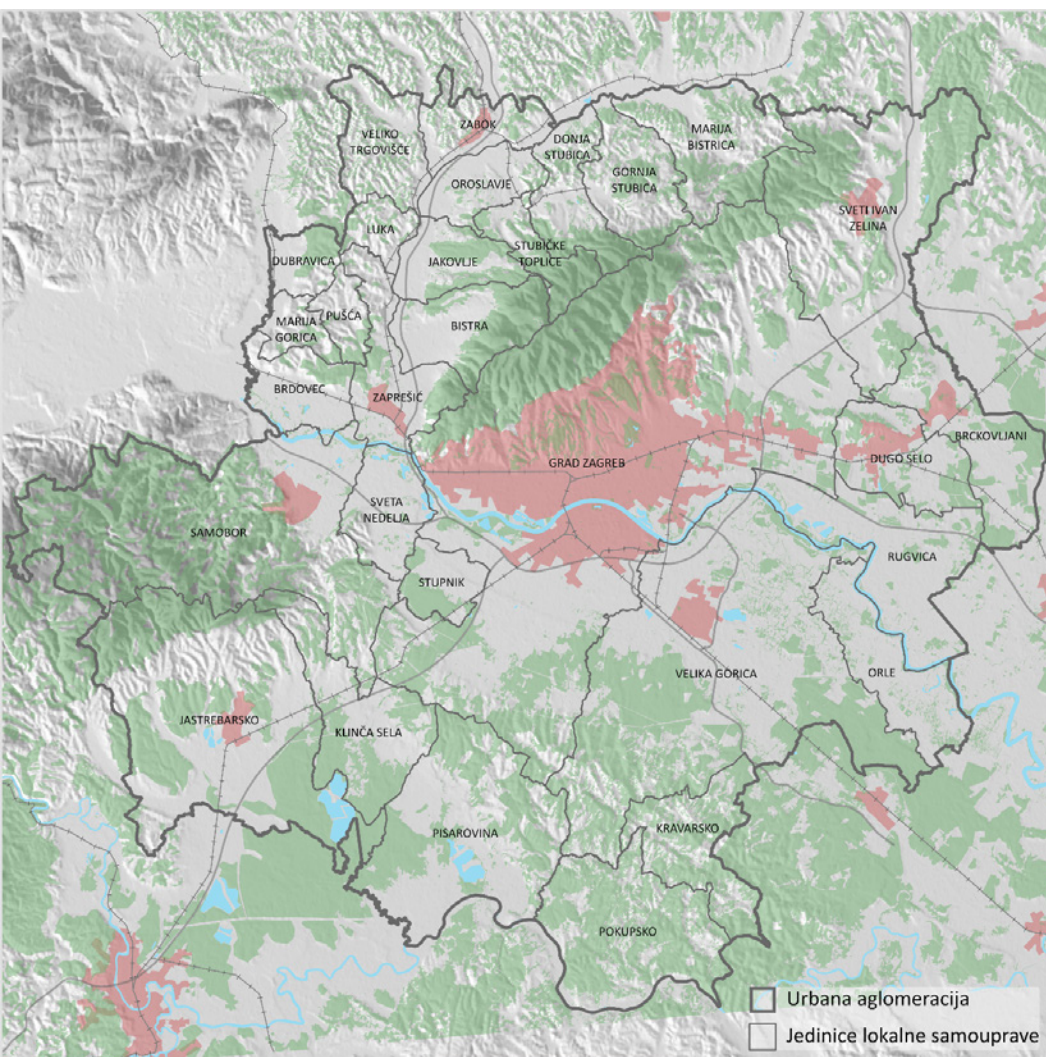
Urbana aglomeracija Zagreb je ustrojena 2016. godine i obuhvaća Grad Zagreb kao središte aglomeracije te još 29 jedinica lokalne samouprave: 7 s područja Krapinsko-zagorske i 22 s područja Zagrebačke županije. Najveće je urbano područje u Republici Hrvatskoj koje jedino ne samo da izlazi iz okvira jedne županije nego obuhvaća dijelove još dvije.

U financijskom razdoblju 2021.-2027. zadržan je isti obuhvat urbane aglomeracije, radi kontinuiteta suradnje koja je uspostavljena u prethodnom financijskom razdoblju 2014.-2020.

Površina aglomeracije iznosi 2911,3 km², a na njezinu je području, prema podacima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011., živjelo 1 086 528 stanovnika, što je bilo nešto više od četvrtine (25,35 %) ukupnog stanovništva Republike Hrvatske. Prema rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. godine na području UAZ-a živi 1 051 045 stanovnika, što je za 3,3% manje nego 2011. godine, međutim čini 27,1 % ukupnog stanovništva Hrvatske.

Urbana aglomeracija Zagreb obuhvaća velik broj jedinica lokalne samouprave s izrazitim razlikama u broju stanovnika, gustoći naseljenosti, razini razvoja iskazanoj indeksom razvijenosti, dostupnosti javne i društvene infrastrukture te u položaju (fizičkom/prostornom, prometnom i gospodarskom) unutar aglomeracije.

Urbana aglomeracija Zagreb obuhvaća Grad Zagreb kao grad središte aglomeracije te dijelove Zagrebačke i Krapinsko-Zagorske županije, odnosno, ukupno 30 jedinica lokalne samouprave – 11 gradova i 19 općina:

11 gradova

- › Grad Zagreb,
- › Grad Donja Stubica,
- › Grad Dugo Selo,
- › Grad Jastrebarsko,
- › Grad Oroslavje,
- › Grad Samobor,
- › Grad Sveta Nedelja,
- › Grad Sveti Ivan Zelina,
- › Grad Velika Gorica,
- › Grad Zabok,
- › Grad Zaprešić.

19 općina

- › Općina Bistra,
- › Općina Brckovljani,
- › Općina Brdovec,
- › Općina Dubravica,
- › Općina Gornja Stubica,
- › Općina Jakovlje,
- › Općina Klinča Sela,
- › Općina Kravarsko,
- › Općina Luka,
- › Općina Marija Bistrica,
- › Općina Marija Gorica,
- › Općina Orle,
- › Općina Pisarovina,
- › Općina Pokupsko,
- › Općina Pušća,
- › Općina Rugvica,
- › Općina Stubičke Toplice,
- › Općina Stupnik i
- › Općina Veliko Trgovišće.

4

Sudjelovanje partnera i dionika u pripremi i provedbi Strategije UAZ 2027

Zakonskom regulativom definirana su radna, partnerska i savjetodavna tijela za praćenje izrade i provedbe strategije razvoja urbanog područja (SRUP): Partnersko vijeće i Koordinacijsko vijeće.

Partnersko vijeće Urbane aglomeracije Zagreb

Jedno od temeljnih načela politike regionalnog razvoja utvrđeno je načelo partnerstva i suradnje između javnog, privatnog i civilnog sektora. U skladu s navedenim načelom planski dokumenti politike regionalnog razvoja, među koje se ubraja Strategija UAZ 2027, donose u postupku savjetovanja s odgovarajućim partnerskim vijećem.

Partnersko vijeće Urbane aglomeracije Zagreb uspostavljeno je kao savjetodavno tijelo za praćenje pripreme i provedbe Strategije UAZ 2027 kojeg čine relevantni dionici razvoja iz javnog, privatnog i civilnog sektora.

Svrha je Partnerskog vijeća aktivno sudjelovanje u utvrđivanju zajedničkih prioriteta razvoja na razini urbane aglomeracije, predlaganju strateških projekata važnih za razvoj urbanog područja te njihove provedbe i praćenja.

Pri osnivanju i djelovanju partnerskog vijeća posebno se vodi briga o zastupljenosti različitih dionika razvoja iz jedinica lokalne samouprave koje čine urbano područje, kao i o zastupljenosti interesa većine stanovništva koje živi na urbanom području.

U radu partnerskog vijeća za urbano područje sudjeluju predstavnici svih jedinica lokalne samouprave koje čini urbano područje, županija i regionalnih koordinatora, drugih javnih tijela čije je sudjelovanje značajno za razvoj urbanog područja, visokoškolskih ustanova, pružatelja obrazovnih usluga i usluga osposobljavanja te istraživačkih centara, gospodarskih i socijalnih partnera, uključujući istaknute organizacije gospodarskih i socijalnih partnera te predstavnike gospodarskih i obrtničkih komora ili poslovnih udruženja iz urbanog područja, te organizacija civilnog društva, posebno iz područja zaštite okoliša, promicanja socijalne uključenosti, jednakosti među spolovima i nediskriminacije, zaštite prava nacionalnih manjina uzimajući u obzir geografsku i tematsku pokrivenost, sposobnost upravljanja, stručnost i inovativne pristupe.

Ovako sastavljeno Partnersko vijeće Urbane aglomeracije Zagreb ima 61 člana i isto toliko njihovih zamjena.

U procesu izrade Strategije UAZ 2027 Partnersko vijeće sastalo se četiri puta te je iskazalo mišljenja o Konačnom nacrtu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. te Konačnom nacrtu Akcijskog plana Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do 2027.

Koordinacijsko vijeće Urbane aglomeracije Zagreb

Koordinacijsko vijeće je tijelo zaduženo za koordinaciju izrade, izmjene i/ili dopune, donošenja, provedbe i praćenja provedbe strategije razvoja urbanoga područja. Koordinacijsko vijeće daje mišljenje o svim ključnim koracima u postupku izrade i provedbe SRUP-a. Koordinacijsko vijeće Urbane aglomeracije Zagreb čine gradonačelnici i načelnici svih JLS-ova u obuhvatu Urbanog područja Zagreba te njihovi zamjenici. Ovako sastavljeno Koordinacijsko vijeće ima 30 članova. Uloga je

Koordinacijskog vijeća sudjelovanje u praćenju postupka izrade i provedbe Strategije UAZ 2027, kroz davanje mišljenja o svakoj fazi izrade i provedbe.

U procesu izrade Strategije UAZ 2027 Partnersko vijeće sastalo se četiri puta te je iskazalo mišljenja o Konačnom nacrtu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. te Konačnom nacrtu Akcijskog plana Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do 2027.

Radna skupina - lokalne kontakt točke

Radna skupina u izradi Strategije UAZ 2027 sastojala se od uže, ekspertne radne skupine, koju je činila ustrojstvena jedinica Grada Zagreba nadležna za pitanja Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb, te mreže imenovanih lokalnih kontaktnih točaka u svim jedinicama lokalne samouprave.

5 Proces izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb

Grad Zagreb, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje kao nositelj i koordinator aktivnosti izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb, koordinirao je izradu Strategije u suradnji s čitavim nizom dionika na lokalnoj i županijskoj razini, odnosno jedinicama lokalne i regionalne samouprave, regionalnim koordinatorima, upravnim tijelima Grada Zagreba, gospodarskim subjektima, znanstvenom zajednicom, socijalnim partnerima i organizacijama civilnog društva, općom javnosti te ostalim dionicima.

Posebnu ulogu u procesu izrade i kasnije u provedbi imaju Radna skupina, Upravljačka skupina za provedbu vrednovanja Strategije te Partnersko vijeće i Koordinacijsko vijeće Urbane aglomeracije Zagreb.

Proces izrade i donošenja konačnog Nacrta Strategije UAZ 2027, kao i akata za njenu provedbu, započeo je stručnim, komunikacijskim i drugim aktivnostima i prije donošenja Smjernica MRRFEU-a i formalnog početka izrade strategije. Faze procesa, koje nisu tekle vremenski pravocrtno, već su se međusobno preklapale, započele su u 2020. godini i obuhvatile niz složenih procesa, aktivnosti i akata.

Uz provedeni partnerski i participativni proces koji uključuje niz održanih radionica, sudioništva javnog, civilnog i znanstvenog sektora te rada svih relevantnih dionika, ispunjeni su i ostali propisani uvjeti – uporište u prostornim planovima te usklađenost sa dokumentima na svim razinama. Na Konačni nacrt Strategije i Konačni nacrt Akcijskog plana dobiveno je pozitivno mišljenje Partnerskog vijeća i Koordinacijskog vijeća što je i preduvjet za donošenje Strategije i provedbenih dokumenata.

Gradska Skupština Grada Zagreba usvojila je ovu Strategiju kao i pripadajući Akcijski plan u studenom 2023. godine, a dostupni su na mrežnim stranicama Grada Zagreba.

6

Srednjoročna vizija razvoja i proriteti javnih politika

U procesu strateškog planiranja i izrade novoga strateškog akta Urbane aglomeracije Zagreb provedena je cjelovita analiza stanja koja obrađuje tri ključne teme: društvo, gospodarstvo i urbano okruženje. Rezultat provedene analize stanja pregled je srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala.

Tijekom procesa strateškog planiranja utvrđena je srednjoročna vizija razvoja:

Urbana aglomeracija Zagreb – kvaliteta života utemeljena na zelenom, pametnom i inovativnom razvoju.

Stavljanjem naglaska na kvalitetu života određuje se vizija Urbane aglomeracije Zagreb u 2027. godini kao aglomeracije koja želi unaprijediti životne uvjete na cijelom svom području. Razvojem i implementacijom novih zelenih, pametnih i inovativnih rješenja ostvarit će se kvalitetna infrastruktura, održivi načini transporta, učinkoviti načini upravljanja i inovativni poslovni modeli koji će povezati njezina urbana i ruralna područja, a Urbanu aglomeraciju Zagreb 2027. unaprijediti u prijestolnicu kvalitete života.

Vizija se namjerava ostvariti sinergijskim djelovanjem pri **ostvarivanju prioriteta javnih politika i posebnih ciljeva, definiranih u partnerskom dijalogu s dionicima razvoja.**

Horizontalni prioriteti javnih politika

Složenost izazova urbanog razvoja zahtijeva i integracija aspekata politike predstavlja opći razvojni okvir koji treba sustavno integrirati u sva područja razvoja. U tom su smislu utvrđeni horizontalni prioriteti, čijem ostvarivanju treba težiti svim aktivnostima povezanim sa strateškim planiranjem i provedbom ovoga strateškog akta.

HPJP 1: Ravnopravnost i promicanje jednakih mogućnosti

Nacionalna ravnopravnost i ravnopravnost spolova, socijalna pravda, jednakost i poštovanje prava čovjeka najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske. Javna tijela trebaju djelovati u interesu javne dobrobiti, pružajući usluge i uspostavljajući infrastrukturu za opće dobro. Usluge i infrastruktura moraju biti uključivi, pristupačni, sigurni i dostupni svima, uključujući najslabije i najugroženije skupine u društvu, a pravedan urbani razvoj mora svima dati mogućnost integracije u život društva. U tom će se smislu sve dosad navedene javne politike provoditi s ciljem uspostavljanja ravnopravnosti i promicanja jednakih mogućnosti.

HPJP 2: Zelena transformacija

Zelena transformacija doprinosi borbi protiv globalnog zatopljenja, nastojanjima za prilagodbu neizbježnim klimatskim promjenama, zaštiti i visokoj kvaliteti zraka, vode i tla, održivom korištenju prostora, kao i kvaliteti urbanog života. Razvoj visokokvalitetnog urbanog okruženja za sve uključuje dostupnost zelenih i rekreacijskih površina. Klimatski neutralna opskrba energijom, obnovljivi izvori, provedba mjera energetske učinkovitosti te modalni

prijelaz na javni prijevoz, pješaćenje i vožnju biciklom pridonose značajnom smanjivanju emisija stakleničkih plinova. Zelena transformacija zahtijeva ulaganja u inovativne i učinkovite tehnologije, kao i temeljite promjene u proizvodnji i potrošnji koje omogućuju uspostavu kružnoga gospodarstva, uz značajno smanjenje otpada i emisija ugljika. Zaštita i regeneracija ugroženih ekosustava i dobro osmišljene, upravljane i povezane zelene i plave površine preduvjet su zdravoga životnog okruženja, prilagodbe klimatskim promjenama te očuvanja i povećanja biološke raznolikosti u gradovima.

Utvrđeni razvojni izazovi, potencijali i potrebe cijelog područja Urbane aglomeracije Zagreb ostvaruju se preko triju prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju i usmjeravanjem aktivnosti u skladu s devet posebnih ciljeva. Ostvarivanje utvrđenih posebnih ciljeva postiže se provedbom 21 identificirane mjere.

PJP 1: Povezanija, mobilnija i produktivnija aglomeracija

PJP 2: Uključivija aglomeracija za osobni razvoj i kvalitetnije življenje

PJP 3: Aglomeracija otporna na učinke klimatskih promjena i odgovorna prema prostornom resursu

PJP 1: Povezanija, mobilnija i produktivnija aglomeracija

Unaprijediti integraciju prometne infrastrukture i mobilnost stanovnika, poticati održivo gospodarstvo i osigurati uvjete za korištenje naprednih informacijsko-komunikacijskih tehnologija

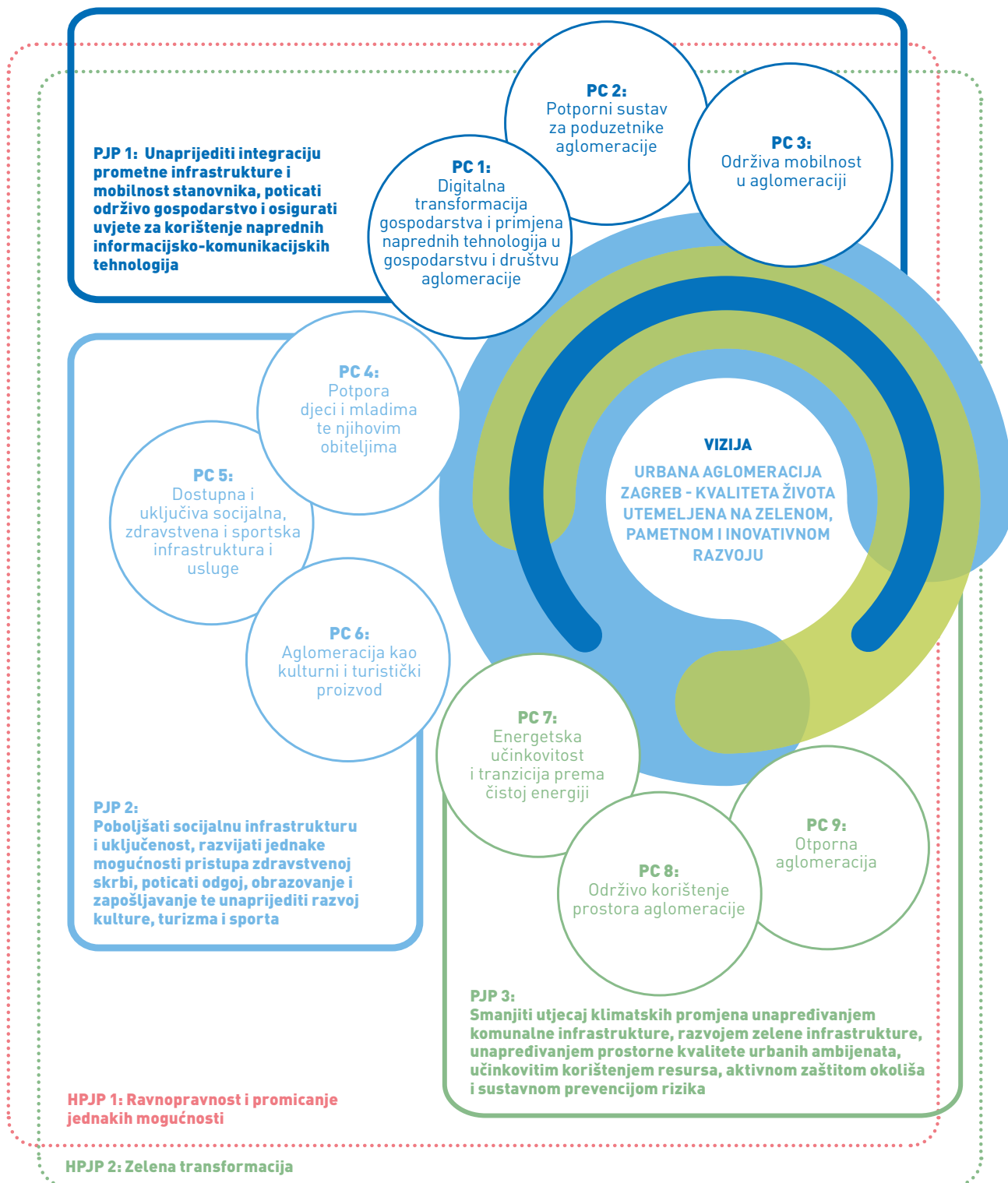
POSEBNI CILJ PC1: Digitalna transformacija gospodarstva i primjena naprednih tehnologija u gospodarstvu i društvu aglomeracije

Ostvarenje cilja namjerava se postići unapređivanjem i izgradnjom IKT infrastrukture na području aglomeracije, jačanjem digitalnih kapaciteta javne uprave i ciljanim potporama razvoju poduzetništva, posebice ulaganjima u nove tehnologije, društveno poduzetništvo i kreativne industrije.

- › Mjera M1-1: Razvoj komunikacijske infrastrukture i digitalna transformacija javnih usluga
- › Mjera M1-2: Razvoj vještina i kapaciteta za pametnu specijalizaciju i digitalnu tranziciju gospodarstva

POSEBNI CILJ PC2: Potporni sustav za poduzetnike aglomeracije

Ostvarenje cilja namjerava se postići ulaganjem u poslovnu i potpurnu infrastrukturu za razvoj poduzetništva, uključujući pružanje savjetodavnih, obrazovnih, promidžbenih usluga (sajmovi, promocija izvoza, ulaganja) i podršku umreživanju poduzetnika. Ulaganjem u potpurnu i višenamjensku gospodarsku i društveno-poduzetničku infrastrukturu za razvoj

poljoprivrede poticala bi se ekološka proizvodnja, omogućila dostupnost savjetodavnih i ostalih potpora te pružila podrška udruživanju poljoprivrednika radi boljeg pozicioniranja na tržištu.

- › Mjera M2-1: Razvoj poslovne infrastrukture
- › Mjera M2-2: Poticanje ekološke poljoprivrede, boljeg plasmana poljoprivrednih proizvoda aglomeracije i kratkih lanaca opskrbe

POSEBNI CILJ PC3: Održiva mobilnost u aglomeraciji

Ostvarenje cilja održive mobilnosti u aglomeraciji namjerava se postići unapređivanjem prometne infrastrukture i prometne sigurnosti i povećanjem učinkovitosti javnog prijevoza i modernizacijom voznog parka s naglaskom na smanjenje razina emisije CO₂. Poticanje zdravih oblika kretanja širenjem i povezivanjem pješačkih i biciklističkih zona, promicanje održivog integriranog prijevoza putnika u okviru koncepta pametnih gradova te uređenje intermodalnih točaka i terminala doprinijet će smanjenju korištenja osobnih vozila, a ulaganja u prometnu infrastrukturu povećat će kvalitetu života ljudi, te potaknuti regionalni razvoj i teritorijalnu koheziju.

- › Mjera M3-1: Čisti, integrirani i pametni javni prijevoz
- › Mjera M3-2: Poticanje zdravih oblika kretanja

PJP 2: Uključivija aglomeracija za osobni razvoj i kvalitetnije življenje

Poboljšati socijalnu infrastrukturu i uključenost, razvijati jednake mogućnosti pristupa zdravstvenoj skrbi, poticati odgoj, obrazovanje i zapošljavanje te unaprijediti razvoj kulture, turizma i sporta

POSEBNI CILJ PC4: Potpora djeci i mladima te njihovim obiteljima

Uz ulaganja u infrastrukturu za odgoj i obrazovanje, ostvarenje cilja namjerava se postići i ulaganjem u programe za djecu i mlade koji bi doprinijeli kvaliteti njihova slobodnog vremena i koji bi ih pripremili da postanu odgovorni i aktivni članovi društva. Promicanjem sustava cjeloživotnog učenja poseban naglasak stavljen je na prevenciju ranog napuštanja sustava obrazovanja i ulaska u NEET skupinu, provođenjem programa za poticanje poduzetništva i zapošljavanje mladih.

- › Mjera M4-1: Ulaganja u infrastrukturu odgoja i obrazovanja
- › Mjera M4-2: Infrastruktura i programi za djecu i mlade

POSEBNI CILJ PC5: Dostupna i uključiva socijalna, zdravstvena i sportska infrastruktura i usluge

Ostvarenje cilja postići će se ulaganjima u društvenu infrastrukturu, unapređivanjem zdravstvenih i socijalnih usluga i podizanjem svijesti o važnosti prevencije bolesti i ovisnosti, rekreacije i zdravog života.

- › Mjera M5-1: Dostupna socijalna infrastruktura i uključive socijalne usluge
- › Mjera M5-2: Dostupnost, kvaliteta i uključivost sportsko-rekreacijske infrastrukture i programa
- › Mjera M5-3: Ulaganja u zdravstvenu infrastrukturu

POSEBNI CILJ PC6: Aglomeracija kao kulturni i turistički proizvod

Ostvarenje cilja postići će se ulaganjima u visokokvalitetne javne prostore, kulturne programe, kulturu i baštinu i višenamjensku turističku infrastrukturu.

- › Mjera M6-1: Dostupnost i kvaliteta kulturne infrastrukture i programa
- › Mjera M6-2: Održivi turizam i upravljanje turističkom destinacijom aglomeracije
- › Mjera M6-3: Atraktivni, uključivi, sigurni i ugodni javni prostori

PJP3: Aglomeracija otporna na učinke klimatskih promjena i odgovorna prema prostornom resursu

Smanjiti utjecaj klimatskih promjena unapređivanjem komunalne infrastrukture, razvojem zelene infrastrukture, unapređivanjem prostorne kvalitete urbanih ambijenata, učinkovitim korištenjem resursa, aktivnom zaštitom okoliša i sustavnom prevencijom rizika

POSEBNI CILJ PC7: Energetska učinkovitost i tranzicija prema čistoj energiji

Ostvarenje cilja namjerava se postići ulaganjem u optimalne mjere energetske učinkovitosti u toplinarstvu, zgradarstvu i javnoj rasvjeti, te u pilot-projekte koji bi na integrirani način provodili mjere energetske učinkovitosti, razvoj zelene, plave i sive infrastrukture i mjere održive mobilnosti i e-mobilnosti (npr. izgradnja e-punionica).

- › Mjera M7-1: Primjena mjera energetske učinkovitosti
- › Mjera M7-2: Primjena OIE-a i razvoj e-mobilnosti

POSEBNI CILJ PC8: Održivo korištenje prostora aglomeracije

Ostvarenje cilja namjerava se postići poticanjem integriranih, multifunkcionalnih i multidisciplinarnih ulaganja u kulturnu i prirodnu baštinu i brownfield-lokacije, čime će se omogućiti korištenje prostora na najučinkovitiji način, u skladu sa suvremenim stručnim standardima i zahtjevima, vodeći računa o zaštiti od prirodnih, ekoloških katastrofa i drugih rizika.

- › Mjera M8-1: Zaštita, obnova i održivo korištenje kulturne baštine
- › Mjera M8-2: Zaštita, razvoj i promicanje prirodne baštine
- › Mjera M8-3: Održiva obnova *brownfield*-prostora

POSEBNI CILJ PC9: Otporna aglomeracija

Ostvarenje cilja namjerava se postići ulaganjima u razvoj sustava za evidentiranje, praćenje i prevenciju aktiviranja klizišta te razvijanje rješenja za sanaciju klizišta u okviru cjelovitog sustava upravljanja klizištima. Unapređivanje zelene infrastrukture, koje je kao horizontalna mjera prisutna i u ostalim ciljevima i mjerama, unutar ovoga cilja usmjerit će izgradnju i nadogradnju zelene i plave infrastrukture s ciljem uspostavljanja kontinuiteta zelenih površina povezivanjem kompaktnih zelenih površina izvan urbanih područja s površinama i potezima urbanog zelenila.

- › Mjera M9-1: Prevencija aktiviranja i sanacija klizišta
- › M9-2: Unapređivanje zelene infrastrukture i biološke raznolikosti

7 Ključni dokumenti u provedbi Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb

Provedbeni akti SRUP-a nisu sastavni dijelovi SRUP-a ali se izrađuju istovremeno sa SRUP-om te ih identično kao i sam SRUP donosi predstavničko tijelo grada središta urbanog područja u istom postupku i uz iste preduvjete po kojima se donosi SRUP.

Provedbeni akti Strategije su:

- › **Akcijski plan za provedbu SRUP-a**
- › **Komunikacijsku strategiju i komunikacijski akcijski plan SRUP-a**

Akcijski plan definiran je kao provedbeni dokument koji sadrži prikaz aktivnosti, programa i projekata planiranih u Strategiji UAZ 2027 te indikativne financijske iznose potrebne za njihovu provedbu.

Akcijski plan izrađuje se u pravilu za razdoblje 2-3 godine te sadrži pregled glavnih mjera s pokazateljima rezultata, ključnim točkama ostvarenja i nositeljima provedbe i procjenom fiskalnog učinka a izrađuje se prema zadanom obrascu. Osnovna je podloga za provedbu Strategije i temelj za izvještavanje i kasnije vrednovanje provedbe Strategije. Akcijski plan zahtijeva godišnje usklađivanje u suradnji sa jedinicama lokalne samouprave, regionalnom samoupravom te svim ostalim dionicima.

Komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan izrađuju se iz dva važna razloga. Kao prvo, kako bi se podigla svijest o aktu strateškog planiranja te razumijevanje istog tijekom cijelog procesa njegove izrade, posebice kako namjeravate upravljati ključnim porukama i sadržajem te ih priopćiti utvrđenim dionicima te ciljanoj publici.

Komunikacijska strategija izrađuje se, osim toga, kako bi se osigurao dokumentirani okvir u kojem je detaljno navedeno koji komunikacijski mehanizmi/alati bi bili najprimjereniji za utvrđene dionike te ciljanu publiku. Komunikacijska strategija će osigurati sve ažurne komunikacije za ključne dionike, osigurat će mehanizam za traženje povratnih informacija i djelovanje temeljem tih informacija te će potaknuti uključivanje ključnih dionika i utvrditi potrebne radnje za provedbu strategije i povezane troškove.

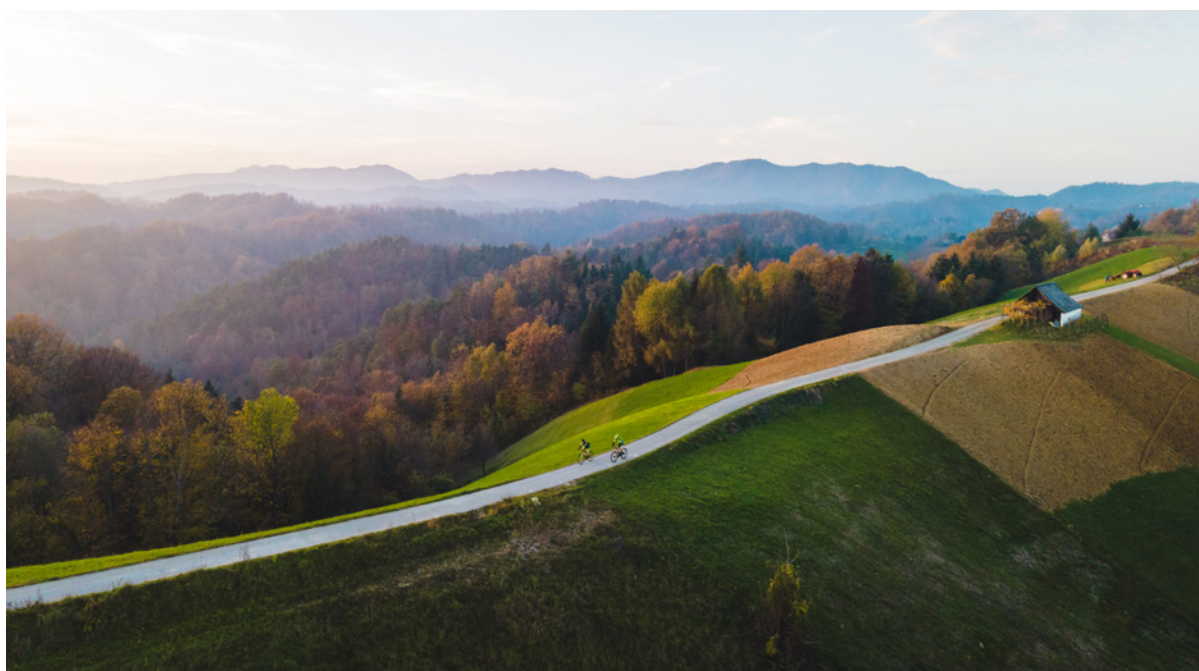

8

Strateški projekti

Strateški projekti koji su od posebnog značaja za razvoj Urbane aglomeracije Zagreb i kojima se postiže strateška relevantnost kroz ITU mehanizam odabrani su u okviru procesa pripreme Strategije.

S ciljem prikupljanja strateških ITU projekata, dionici razvoja Urbane aglomeracije Zagreb pozvani su dostaviti prijedloge strateških projekata u posebnim prijavnim obrascima.

Postupkom predselekcije ocijenjena je usklađenost prikupljenih 138 projektnih prijedloga s prihvatljivim aktivnostima specifičnih ciljeva Integriranog teritorijalnog programa u kojem se provodi ITU mehanizam.

Koordinacijsko vijeće odabralo je projekte koji se predlažu za financiranje putem ITU mehanizma u okviru dodijeljene indikativne alokacije u iznosu od 80,5 mil EUR, te listu rezervnih ITU strateških projekata, prema prihvatljivim područjima ulaganja u okviru ITU mehanizma.

Strateški projekti odabrani za financiranje kroz Sporazum o provedbi ITU mehanizma za izravnu dodjelu bespovratnih sredstava su:

Gradska knjižnica Grada Zagreba i društveno-kulturni centar na lokaciji Paromlin – 40.000.000,00 EUR ITU sufinanciranje

Cilj je projekta rekonstrukcija i revitalizacija zapuštenog kompleksa Paromlin, dogradnja novog dijela objekta s ciljem smještanja Gradske knjižnice Grada Zagreba, dodatnih kulturno-društveno-edukativnih sadržaja i razvoja prometne infrastrukture uz poticanje održivih oblika prometa.

Projekt osigurava revitalizaciju brown-field-područja i obnovu pojedinačno zaštićenog kulturnog dobra industrijske baštine te potiče učinkovitije korištenje postojeće kulturne i društvene infrastrukture u centru Zagreba.

Znanstveni edukativno-zabavni centar Zagorje (ZEZ) – 7.735.000 EUR ITU sufinanciranje

Projektom ZEZ centar Zagorje planirana je rekonstrukcija i prenamjena dvorca Stubički Golubovec u jedinstveni znanstveni edukativno-zabavni centar u republici Hrvatskoj. Rekonstrukcija dvorca planirana je za potrebe uspostave Znanstveno edukativno-zabavnog centra Zagorja „ZEZ“ koji je strateški projekt Krapinsko-zagorske županije.

Predviđaju se dvije faze i glavnim je projektom predviđeno neovisno funkcioniranje svake faze kao cjeline. Prva je faza rekonstrukcija postojećeg dvorca i uređenje prostora oko dvorca sa šetnicama te privremenim parkiralištem. Druga je faza dogradnja dvorca s uređivanjem novog parkirališta, znanstvenog parka s vanjskim eksponatima, vrtom (povrtne kulture), dječjim igralištem i parkom za osobe s invaliditetom te prostorom za odmor (zonom za piknik). Nakon izgradnje 2. faze parkiralište uređeno u prvoj fazi više se neće koristiti.

Revitalizacija vrelovodne mreže na području grada Zagreba (2. faza) – 11.921.214,72 EUR ITU sufinanciranje

Cjelokupnim projektom Revitalizacija vrelovodne mreže na području grada Zagreba planirana je zamjena 68,5 km najkritičnijih dionica vrelovodne mreže s ciljem povećanja energetske učinkovitosti toplinskog sustava i pouzdanosti opskrbe toplinskom energijom na području Zagreba. Prvom fazom smatra se zamjena 52,5 km cjevovoda koja će se provesti do 31. 12. 2023. godine. Drugom

fazom smatra se zamjena preostalih 16 km vrelovodne mreže, koja će se provesti do 31. 12. 2025. godine. U sklopu druge faze za sufinanciranje je predviđena jedna aktivnosti: 1. Izvođenje i nadzor radova. Troškove upravljanja projektom, troškove promidžbe i vidljivosti projekta i troškove revizije projekta u sklopu druge faze projekta financirat će HEP-Toplinarstvo d.o.o.

Novo ruho Novih Dvora – 7.000.000,00 EUR ITU sufinanciranje

Provedbom projekta obnovit će se i revitalizirati šest objekata kulturne baštine s pripadajućim perivojem, čime će se urediti i osposobiti kvalitativni i kvantitativni nedostatak javne, kulturne, turističke, posjetiteljske i ekonomske infrastrukture.

Projekt uključuje obnovu i revitalizaciju neadekvatno korištenog i napuštenog zaštićenog kulturnog dobra (Z-2072) i izgradnju parkirališta kojim će se osigurati adekvatan pristup lokaciji i instalacija sunčane elektrane.

Revitalizacija zagrebačke Uspinjače – 5.000.000,00 EUR ITU sufinanciranje

Projektom se planira provesti sveobuhvatna obnova zagrebačke Uspinjače, ulica Josipa Eugena Tomića 7a, Zagreb, koja se nalazi na području kulturnog dobra Povijesna urbana cjelina Grada Zagreba i upisana je u Registar kulturnih dobara RH.

Cilj je projekta zaštititi i očuvati uspinjaču kao kulturnu baštinu Zagreba, povećati raspoloživost i poboljšati sigurnost u redovnom prometovanju.

Rezervna lista strateških projekata:

Greenway – državna biciklistička ruta br. 2

Cilj je projekta povećanje uporabe prijevoza s nultom emisijom CO₂ u gradskim i prigradskim područjima Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Projekt Greenway – državna glavna biciklistička ruta br. 2 uključuje izgradnju rute DG2 koja prati tok rijeke Save od granice sa Slovenijom do Lijevog Dubrovčaka ukupne duljine od oko 132 km s dodatnom opremom: ekološkom rasvjetom, punjačima za e-bicikle, odmorištima, parkiralištima, info-oznakama i brojačima prometa.

Modernizacija pješačkih pothodnika povezanih s javnim prijevozom na području Grada Zagreba – faza 2

Projekt Modernizacija pješačkih pothodnika povezanih s javnim prijevozom na području Grada Zagreba – faza 2 obuhvaća rekonstrukciju i opremanje devet pothodnika.

Cilj je projekta omogućiti nesmetano i sigurno kretanje pješaka i osigurati pristupačnost korištenja javnoga gradskog prijevoza.

Revitalizacija jezera Jarun

Projekt obuhvaća provedbu mjera revitalizacije jezera Jarun kao temeljne vrijednosti Rekreativno-sportskog centra Jarun, ponajprije uklanjanja sedimenta s dna jezera, a s ciljem osiguravanja uvjeta za provođenje sportsko-rekreativskih aktivnosti na jezeru u smislu osiguravanja propisane kakvoće

vode, potrebne dubine regatne staze dostatne za provođenje međunarodnih natjecanja te smanjenja prekomjernog rasta višeg vodenog bilja, uz postizanje dugoročno održive ekološke ravnoteže te održanja bioraznolikosti jezera.

Izgradnja tržnice Vrapče

Rekonstrukcija tržnice u Vrapču čini cjelovit projekt obnove tržnice i njezinu transformaciju u funkcionalan prostor prilagođen potrebama građana tijekom cijelog dana.

Gastro-edukativni centar izvrsnosti (AGRI FOOD HUB)

Cilj je projekta obnova i revitalizacija zapuštenog prostora na lokaciji Dolac 9 radi unapređivanja promocije i prodaje domaćih proizvoda s dodanom vrijednošću i oznakama kvalitete. Predmetni prostor zamišljen je kao višenamjenski prostor u kojem se odvija prodaja i promocija proizvoda s oznakama kvalitete, edukacija potrošača, degustacija proizvoda te organiziraju događanja vezana uz lokalnu hranu.

U ovom financijskom razdoblju 2021.-2027. kroz ITU mehanizam predviđena je i provedba otvorenog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava članicama UAZ na temu projektnih prijedloga „Sustav biciklističkih staza Urbane aglomeracije Zagreb“ u iznosu od 8.843.785,28 €.

9 Rezultati iz prethodnog procesa strateškog planiranja

Najvažnija postignuća u provedbi ITU mehanizma u Urbanoj aglomeraciji Zagreb u razdoblju 2014.-2020. su obnovljene *brownfield* lokacije, obnovljeni i revitalizirani objekti kulturne baštine, obnova dotrajale vrelovodne mreže, izgradnja novih biciklističkih staza i izgradnja nove fizičke infrastrukture za razvoj poduzetništva.

To je realizirano kroz dva provedena otvorena poziva („Revitalizacija *brownfield* lokacija“ i „Sustav biciklističkih staza Urbane aglomeracije Zagreb“) te sedam strateških projekata putem izravne dodjele u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. (OPKK) što je rezultiralo potpisom ukupno 24 Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava članicama Urbane aglomeracije Zagreb u okviru OPKK u vrijednosti od 107,5 milijuna EUR.

U financijskom razdoblju 2014.-2020. provedena su i dva otvorena poziva u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. (OPULJP) te je kroz pozive „Aktivno uključivanje i poboljšanje zapošljivosti te razvoj inovativnih socijalnih usluga za ranjive skupine unutar 7 urbanih aglomeracija/područja Osijek, Pula, Rijeka, Slavonski Brod, Split, Zadar i Zagreb“ i „Unaprjeđenje postojećih i širenje usluga izvaninstitucionalne skrbi na području odabranih urbanih aglomeracija/područja Osijek, Pula, Rijeka, Slavonski Brod, Split, Zadar i Zagreb“ potpisano ukupno 26 Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u vrijednosti od 6 milijuna EUR.

Strateški projekti koji su se financirali u okviru OPKK u financijskom razdoblju 2014.-2020. su:

1. Hrvatski prirodoslovni muzej: Čuvar baštine kao katalizator razvoja, istraživanja i učenja – novi Hrvatski prirodoslovni muzej (9,9 milijuna EUR)
2. Grad Zagreb: Pilot projekt Greenway – državna biciklistička ruta br.2 (760 tisuća EUR)
3. Grad Zagreb: Modernizacija pješačkih pothodnika povezanih s javnim prijevozom na području Grada Zagreba (6,3 milijuna EUR)
4. Grad Velika Gorica: VG Poduzetnički inkubator (2,8 milijuna EUR)
5. Grad Jastrebarsko: Izgradnja prometnica S3-S4-T10 u Gospodarskoj zoni Jalševac u Jastrebarskom (1,5 milijuna EUR)
6. HEP Toplinarstvo d.o.o.: Revitalizacija vrelovodne mreže s ciljem smanjenja energetske gubitaka i povećanja učinkovitosti toplinarstva u Gradu Zagrebu (55,9 milijuna EUR)
7. Općina Bistra: Obnova zgrade stare škole i kulturno-turistička revitalizacija kroz ITU mehanizam – EKOMUZEJ BISTRA (1,3 milijuna EUR)

Urbana aglomeracija
Zagreb